Pierwsza Ławka · Zestaw kart pracy · Wiedza o społeczeństwie · klasa 8

Dział 6. Środki masowego przekazu

Rodzaje mediów i ich funkcje, wolność słowa i jej granice, informacja a opinia, rzetelność dziennikarzy, kampanie społeczne, fake news, clickbait i weryfikacja źródeł. Sześć kart pracy: teoria z przykładami, ćwiczenia, utrwalenie, zastosowanie i dwa równoległe sprawdziany – z pełnym kluczem odpowiedzi.

Karta	Temat	Zadania
1	**Środki masowego przekazu – najważniejsze wiadomości** Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka	3 zad. 9 pkt
2	**Środki masowego przekazu – ćwiczenia podstawowe** Sprawdzam, czy rozumiem podstawy	4 zad. 9 pkt
3	**Środki masowego przekazu – utrwalenie** Zadania o wyższym poziomie trudności	6 zad. 17 pkt
4	**Środki masowego przekazu – w praktyce** Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia	2 zad. 11 pkt
5	**Sprawdzian: Środki masowego przekazu – grupa A** 30 minut · 17 pkt	7 zad. 17 pkt
6	**Sprawdzian: Środki masowego przekazu – grupa B** 30 minut · 17 pkt	7 zad. 17 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 zawiera najważniejsze wiadomości i przykłady – od niej warto zacząć.
- Karty 2–4 to ćwiczenia podstawowe, utrwalenie oraz zastosowanie wiedzy w tekście, na źródle lub w sytuacji z życia.
- Karty 5 i 6 to równoległe sprawdziany (grupa A i grupa B) z tymi samymi typami zadań i tą samą punktacją – gotowe na lekcję.
- Każda karta mieści się na osobnych stronach i ma własną punktację – można ją wydrukować osobno jako pracę domową, kartkówkę lub zastępstwo.
- Klucz odpowiedzi do wszystkich kart znajduje się na końcu zestawu. Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania.

Materiał oryginalny dla klasy 8 szkoły podstawowej (rok szkolny 2026/2027). Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Środki masowego przekazu – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

Karta 1/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 9 pkt

Przypomnij sobie

- **Środki masowego przekazu (media)**: prasa, radio, telewizja, internet. Nazywa się je „czwartą władzą", bo kontrolują rządzących i kształtują opinię publiczną.
- **Funkcje mediów**: informacyjna, kontrolna, opiniotwórcza, edukacyjna, rozrywkowa.
- **Wolność słowa** gwarantuje Konstytucja RP (art. 54). Jej granice wyznaczają dobra osobiste innych osób, zakaz mowy nienawiści oraz ochrona danych i tajemnic prawnie chronionych.
- **Informacja a opinia**: informację można sprawdzić (kto, co, gdzie, kiedy), opinia wyraża czyjś pogląd i bywa poprzedzona zwrotami „moim zdaniem", „wydaje się". **Rzetelny dziennikarz** sprawdza fakty w kilku źródłach, podaje źródła i oddziela informacje od opinii.
- **Fake news** to nieprawdziwa informacja rozpowszechniana świadomie. Weryfikacja: sprawdź autora i źródło, datę, poszukaj tej samej wiadomości w innych niezależnych mediach, porównaj nagłówek z treścią.
- **Kampania społeczna** ma zmienić postawy lub zachowania (np. „Nie pij, gdy prowadzisz", akcje przeciw hejtowi).
- **Clickbait** – chwytliwy nagłówek-przynęta, który ma skłonić do kliknięcia; **deepfake** – zdjęcie lub nagranie zmanipulowane za pomocą sztucznej inteligencji.

Media wokół nas

Stare radio w kuchni

Laptop z otwartą stroną internetową

Gazeta i kubek na stole

Kamera i mikrofon w studiu

Przykłady z wyjaśnieniem

Przykład 1. Czym różni się informacja od opinii?
Informację da się sprawdzić („Wczoraj w Sejmie odbyło się głosowanie"), opinia to czyjś sąd („To była zła ustawa").

Przykład 2. Dlaczego media nazywa się czwartą władzą?
Bo choć nie należą do trójpodziału władzy, kontrolują rządzących i wpływają na decyzje obywateli.

Zadania

1 Połącz funkcję mediów z przykładem. ___ / 4 pkt

1. informacyjna	a) program popularnonaukowy
2. kontrolna	b) serwis informacyjny o powodzi
3. rozrywkowa	c) teleturniej
4. edukacyjna	d) reportaż o nieprawidłowościach w urzędzie

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

2 Przyporządkuj wypowiedzi. ___ / 4 pkt

Rada gminy uchwaliła budżet na 2027 rok. Moim zdaniem to najgorszy budżet od lat.
Frekwencja w wyborach wyniosła 61%. Wybory były nudne.

informacja	opinia

3 Wolność słowa w Polsce gwarantuje ___ / 1 pkt

A. regulamin serwisu **B.** statut szkoły
C. Konstytucja RP **D.** kodeks drogowy

Środki masowego przekazu – ćwiczenia podstawowe

Karta 2/6

Sprawdzam, czy rozumiem podstawy

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 9 pkt

Pamiętaj: czytaj każde zdanie do końca, zanim zdecydujesz, czy jest prawdziwe.

1 Oceń prawdziwość zdań. ___ / 3 pkt

1. Wolność słowa jest nieograniczona.	P	F
2. Rzetelny dziennikarz oddziela informacje od opinii.	P	F
3. Media pełnią funkcję kontrolną wobec władzy.	P	F

2 Który krok NIE pomaga sprawdzić wiarygodności informacji? ___ / 1 pkt

A. sprawdzenie autora i daty

B. sprawdzenie liczby udostępnień

C. poszukanie informacji w innych niezależnych mediach

D. sprawdzenie, czy podano źródło

3 Podaj trzy pytania, które warto zadać, zanim uwierzy się informacji z internetu. ___ / 3 pkt

4 Wyjaśnij, czym jest fake news i dlaczego jest szkodliwy. ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Sprawdzian: Środki masowego przekazu – grupa A

30 minut · 17 pkt

Karta 5/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 17 pkt

1 **Połącz funkcję mediów z przykładem.** ___ / 3 pkt

1. informacyjna
2. kontrolna
3. rozrywkowa

a) serial komediowy

b) relacja z posiedzenia Sejmu

c) dziennikarskie śledztwo w sprawie przetargu w urzędzie

1____ 2____ 3____

2 **„Czwarta władza" to określenie** ___ / 1 pkt

A. mediów **B.** samorządu

C. wojska **D.** Trybunału Konstytucyjnego

3 **Wolność słowa gwarantuje** ___ / 1 pkt

A. art. 85 Konstytucji RP **B.** art. 4 Konstytucji RP

C. art. 28 Konstytucji RP **D.** art. 54 Konstytucji RP

4 **Oceń prawdziwość zdań.** ___ / 3 pkt

1. Sondaż opinii publicznej pokazuje poglądy badanej grupy ludzi w danym czasie.	P	F
2. Opinię zawsze można sprawdzić tak samo jak informację.	P	F
3. Kampania społeczna ma zmienić postawy lub zachowania odbiorców.	P	F

5 **Uzupełnij.** ___ / 2 pkt

1. Nieprawdziwa informacja rozpowszechniana świadomie to _____ news.
2. Nagłówek-przynęta zachęcający do kliknięcia to _____.

6 **Wyjaśnij, na czym polega rzetelność dziennikarza, i podaj dwa sposoby sprawdzenia, czy informacja jest prawdziwa.** ___ / 3 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Środki masowego przekazu – zestaw 6 kart pracy z kluczem, klasa 8

Podgląd pokazał 4 z 12 stron. Pełna wersja: 12 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Środki masowego przekazu – najważniejsze wiadomości – 3 zadania, 9 pkt
- Karta 2: Środki masowego przekazu – ćwiczenia podstawowe – 4 zadania, 9 pkt
- Karta 3: Środki masowego przekazu – utrwalenie – 6 zadań, 17 pkt
- Karta 4: Środki masowego przekazu – w praktyce – 2 zadania, 11 pkt
- Karta 5: Sprawdzian: Środki masowego przekazu – grupa A – 7 zadań, 17 pkt
- Karta 6: Sprawdzian: Środki masowego przekazu – grupa B – 7 zadań, 17 pkt Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości i pokazuje przykłady z wyjaśnieniem.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/wiedza-o-spoleczenstwie-klasa-8-dzial-06-srodki-masowego-przekazu-zestaw